

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (sedmého senátu)

11. září 2014 *

„Řízení o předběžné otázce — Směrnice 2000/31/ES — Působnost — Spor týkající se pomluvy“

Ve věci C-291/13,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Eparchiako Dikastirio Lefkosias (Kypr) ze dne 27. března 2013, došlým Soudnímu dvoru dne 27. května 2013, v řízení

Sotiris Papasavvas

proti

O Fileleftheros Dimosia Etaireia Ltd,

Takisi Kounnafimu,

Giorgosi Sertisovi,

SOUDNÍ DVŮR (sedmý senát),

ve složení J. L. da Cruz Vilaça, předseda senátu, J.-C. Bonichot (zpravodaj) a A. Arabadžev, soudci,
generální advokát: N. Jääskinen,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za S. Papasavvase Ch. Christakim, dikigoros,
- za O Fileleftheros Dimosia Etaireia Ltd L. Paschalidisem, dikigoros,
- za kyperskou vládu K. Lykourgosem, jako zmocněncem,
- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi H. Tserepa-Lacombe a F. Wilmanem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

* Jednací jazyk: řečtina.

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (Úř. věst. L 178, s. 1; Zvl. vyd. 13/025, s. 399).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi S. Papasavvasem a O Fileleftheros Dimosia Etaireia Ltd, jakož i T. Kounnafim a G. Sertisem ve věci žaloby na náhradu škody podané S. Papasavvasem z důvodu újmy, kterou utrpěl v důsledku jednání považovaného za jednání zakládající pomluvu.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Bod 17 odůvodnění směrnice 2000/31 zní následovně:

„Právo Společenství již obsahuje [...] definici služeb informační společnosti. Tato definice zahrnuje všechny služby běžně poskytované na dálku za úhradu na individuální žádost příjemce služeb prostřednictvím elektronických přístrojů pro zpracování (včetně digitální komprese) a ukládání dat. [...]“

- 4 Bod 18 odůvodnění této směrnice uvádí:

„[...] Služby informační společnosti se [...] vztahují [...] rovněž, pokud jde o hospodářskou činnost, na služby, které nehradí ti, kdo je přijímají, jako např. služby poskytující informace on-line nebo obchodní sdělení nebo ty služby, které poskytují nástroje umožňující vyhledávání dat, přístup k datům a získávání dat. Služby informační společnosti zahrnují rovněž služby, které spočívají v předávání informací prostřednictvím komunikační sítě, v poskytování přístupu ke komunikační síti nebo v shromažďování informací poskytovaných příjemcem služby. [...]“

- 5 Podle bodu 22 odůvodnění uvedené směrnice:

„Dohled nad službami informační společnosti probíhá na místě původu činnosti, aby byla zajištěna účinná ochrana cílů obecného zájmu. [...] Aby bylo možno účinně zajistit volný pohyb služeb a právní jistotu pro poskytovatele a příjemce, měly by být služby informační společnosti v zásadě podřízeny právní úpravě členského státu, v němž je poskytovatel usazen.“

- 6 Bod 42 odůvodnění téže směrnice uvádí:

„Odchytky v úpravě odpovědnosti stanovené v této směrnici zahrnují pouze případy, v nichž je činnost poskytovatele služeb informační společnosti omezena na technický postup provozování komunikační sítě a na zprostředkovávání přístupu k této síti, na níž jsou informace poskytnuté třetími osobami přenášeny nebo dočasně ukládány za jediným účelem zlepšení účinnosti přenosu. Tato činnost má čistě technickou, automatickou a pasivní podobu, což znamená, že poskytovatel služeb informační společnosti nezná ani nekontroluje přenášené či ukládané informace.“

7 Bod 43 odůvodnění směrnice 2000/31 zní následovně:

„Poskytovatel služeb může využívat výjimečnou úpravu pro ‚prostý přenos‘ a pro ukládání do vyrovnávací paměti (tzv. ‚caching‘), pokud žádným způsobem nesouvisí s přenášenou informací. To mimo jiné znamená, že informaci, kterou přenáší, nepozměňuje. Tento požadavek nezahrnuje zásahy technické povahy během přenosu, neboť tyto nemění celistvost přenášené informace.“

8 Článek 2 této směrnice stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

- a) ‚službami informační společnosti‘ služby ve smyslu čl. 1 odst. 2 směrnice [Evropského parlamentu a Rady] 98/34/ES [ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti (Úř. věst. L 204, s. 37; Zvl. vyd. 13/020, s. 337)] ve znění směrnice [Evropského parlamentu a Rady] 98/48/ES [ze dne 20. července 1998 (Úř. věst. L 217, s. 18; Zvl. vyd. 13/021, s. 8, dále jen „směrnice 98/34“)];
- b) ‚poskytovatelem‘ každá fyzická nebo právnická osoba, která poskytuje určitou službu informační společnosti;
- c) ‚usazeným poskytovatelem‘ poskytovatel, který účinně vykonává prostřednictvím stálého zařízení po neurčitou dobu hospodářskou činnost; existence a používání technických prostředků a technologií nezbytných k poskytování služby nevytváří samy o sobě usazení poskytovatele;

[...]

- h) ‚koordinovanou oblastí‘ požadavky stanovené právními řády členských států pro poskytovatele služeb informační společnosti nebo pro služby informační společnosti, bez ohledu na to, zda mají obecnou povahu či zda byly pro ně zvláště určené.

- i) koordinovaná oblast souvisí s požadavky, které má poskytovatel služeb plnit a které se týkají:

[...]

- výkonu činnosti služby informační společnosti, např. požadavky na chování poskytovatele služby, kvalitu nebo obsah služby včetně požadavků na reklamu a smlouvy nebo na odpovědnost poskytovatele služby;

[...]“

9 Podle článku 3 uvedené směrnice 2000/31, nadepsaného „Vnitřní trh“:

„1. Každý členský stát dbá, aby služby informační společnosti poskytované poskytovatelem usazeným na jeho území dodržovaly platné vnitrostátní předpisy z příslušné koordinované oblasti.

2. Členské státy nemohou z důvodů spadajících do koordinované oblasti omezovat volný pohyb služeb informační společnosti z jiného členského státu.

3. Odstavce 1 a 2 se neuplatní v oblastech uvedených v příloze.

4. Členské státy mohou pro určitou službu informační společnosti přijmout opatření odchylovající se od odstavce 2, jsou-li splněny níže uvedené podmínky:

a) opatření jsou:

i) nezbytná z jednoho z níže uvedených důvodů:

— veřejný pořádek, [...]

[...]

— ochrana spotřebitelů [...]

ii) přijata vůči určité službě informační společnosti, která poškozuje cíle uvedené v bodě i) nebo která představuje závažné a podstatné ohrožení těchto cílů;

iii) úměrná těmto cílům;

[...]“

10 Články 12 až 14 téže směrnice spadají do oddílu 4 této směrnice, nadepsaného „Odpovědnost poskytovatelů zprostředkovatelských služeb“.

11 Článek 12 směrnice 2000/31, nadepsaný „Prostý přenos“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby v případě poskytování služby informační společnosti spočívající v přenosu informací poskytnutých příjemcem služby komunikační sítí nebo ve zprostředkování přístupu ke komunikační sítí, nebyl poskytovatel služby odpovědný za přenášené informace, pokud:

a) není původcem přenosu;

b) nevolí příjemce přenášené informace a

c) nevolí a nezmění obsah přenášené informace.

2. Přenos informací a zprostředkování přístupu ve smyslu odstavce 1 zahrnuje automatické krátkodobé přechodné ukládání přenášených informací, pokud toto ukládání slouží výhradně pro uskutečnění přenosu v komunikační sítí a pokud jeho délka nepřesahuje obvyklou dobu přenosu.

3. Tímto článkem není dotčena možnost soudního nebo správního orgánu požadovat od poskytovatele služby v souladu s právním řádem členských států, aby ukončil porušování práv nebo mu předešel.“

12 Článek 13 směrnice 2000/31, nadepsaný „Ukládání do vyrovnávací paměti („caching“)“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby v případě služby informační společnosti spočívající v přenosu informací poskytovaných příjemcem služby nebyl poskytovatel služby odpovědný za automatické dočasné přechodné ukládání, které slouží pouze pro co možná nejúčinnější následný přenos informace na žádost jiných příjemců služby, pokud:

a) poskytovatel služby informaci nezmění;

b) poskytovatel služby vyhoví podmínkám přístupu k informaci;

- c) poskytovatel služby dodržuje pravidla o aktualizaci informace, která jsou stanovena způsobem obecně uznávaným a používaným v průmyslu;
- d) poskytovatel služby nepřekročí povolené používání technologie obecně uznávané a používané v průmyslu s cílem získat údaje o užívání informace;
- e) poskytovatel služby ihned přijme opatření vedoucí k odstranění jím uložené informace nebo ke znemožnění přístupu k ní, jakmile zjistí, že informace byla na výchozím místě přenosu ze sítě odstraněna nebo k ní byl znemožněn přístup nebo soud nebo jiný správní orgán nařídil odstranění této informace nebo znemožnění přístupu k ní.

2. Tímto článkem není dotčena možnost soudního nebo správního orgánu požadovat od poskytovatele služby v souladu s právním řádem členských států, aby ukončil porušování práv nebo mu předešel.“

13 Podle článku 14 této směrnice, nadepsaného „Shromažďování informací“:

„1. Členské státy zajistí, aby v případě služby informační společnosti spočívající v ukládání informací poskytovaných příjemcem služby nebyl poskytovatel služby odpovědný za informace ukládané na žádost příjemce, pokud:

- a) poskytovatel nebyl účinně seznámen s protiprávní činností nebo informací a ani s ohledem na nárok na náhradu škody si není vědom skutečností nebo okolností, z nichž by byla zjevná protiprávní činnost nebo informace, nebo
- b) poskytovatel, jakmile se o tomto dozvěděl, jednal s cílem odstranit tyto informace nebo k nim znemožnit přístup.

2. Odstavec 1 se nepoužije, pokud je příjemce závislý na poskytovateli nebo podléhá jeho dohledu.

3. Tímto článkem není dotčena možnost soudního nebo správního orgánu požadovat od poskytovatele služby v souladu s právním řádem členských států, aby ukončil protiprávní jednání nebo mu předešel, ani možnost členských států zavést postupy, které umožní odstranění nebo znemožní přístup k informacím.“

14 Článek 18 uvedené směrnice, nadepsaný „Soudní prostředky“, v odstavci 1 stanoví:

„Členské státy zajistí, aby soudní prostředky dostupné ve vnitrostátním právu pro oblast služeb informační společnosti umožnily rychlé přijetí opatření včetně předběžných opatření s cílem ukončit zjištěné porušování práva a předejít dalšímu poškození dotčených zájmů.“

15 Článek 1 směrnice 98/34 stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

- 2) ‚službou‘ jakákoli služba informační společnosti, tj. každá služba poskytovaná zpravidla za úplatu, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb.

Pro účely této definice se rozumí:

— ‚službou poskytovanou na dálku‘ služba poskytovaná bez současné přítomnosti stran,

- „službou poskytovanou elektronicky“ služba odeslaná z výchozího místa a přijatá v místě jejího určení prostřednictvím elektronického zařízení pro zpracování a uchovávání dat (včetně digitální komprese) a jako celek odeslaná, přenesená nebo přijatá drátově, rádiově, opticky nebo jinými elektromagnetickými prostředky,
- „službou na individuální žádost příjemce služeb“ služba poskytovaná přenosem dat na individuální žádost.

Příklady služeb, které nejsou zahrnuty do této definice, jsou uvedeny v příloze V.

[...]“

Kyperské právo

- 16 Občanskoprávní delikt pomluvy upravují články 17 až 25 kapitoly 148 zákona o občanskoprávních deliktech.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 17 Dne 11. listopadu 2010 podal S. Papasavvas u Eparchiako Dikastirio Lefkosias žalobu na náhradu škody proti O Fileleftheros Dimosia Etaireia Ltd, vydavatelské společnosti, jakož i proti T. Kounnafimu, šéfredaktorovi a novináři deníku O Fileleftheros, a G. Sertisovi, novináři téhož deníku, z důvodu jednání, které podle žalobce zakládá pomluvu.
- 18 S. Papasavvas požaduje náhradu škody, která mu údajně byla způsobena články otištěnými v celostátním deníku O Fileleftheros dne 7. listopadu 2010, zveřejněnými na dvou internetových stránkách [<http://www.philenews.com> a <http://www.phileftheros.com>]. Žádá rovněž, aby vnitrostátní soud přijal předběžné opatření zákazu zveřejňování sporných článků.
- 19 Eparchiako Dikastirio Lefkosias má za to, že řešení sporu, který projednává, zčásti závisí na výkladu směrnice 2000/31.
- 20 Za těchto podmínek se Eparchiako Dikastirio Lefkosias rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Lze právní předpisy členských států týkající se pomluvy vzhledem k tomu, že ovlivňují schopnost poskytovat informační služby elektronickou cestou, a to jak na vnitrostátní úrovni, tak v rámci Evropské unie, považovat za omezení poskytování informačních služeb pro účely provádění směrnice [2000/31]?
 - 2) Použijí se v případě kladné odpovědi na první otázku ustanovení článků 12 až 14 směrnice [2000/31] týkající se odpovědnosti na občanskoprávní spory mezi jednotlivci, jako jsou spory v rámci občanskoprávní odpovědnosti týkající se pomluvy, nebo se omezují na občanskoprávní odpovědnost v oblasti obchodních transakcí či spotřebitelských smluv?
 - 3) Vzhledem k účelu článků 12 až 14 směrnice [2000/31], týkajících se odpovědnosti poskytovatelů služeb informační společnosti, a s přihlédnutím ke skutečnosti, že v mnoha členských státech je podmínkou vydání předběžných opatření ukládajících povinnost zdržet se jednání až do vydání rozsudku nejprve podání žaloby k soudu, zakládají uvedené články individuální práva, která mohou jednotlivci namítat na svou obranu v souvislosti s občanskoprávní žalobou pro pomluvu, nebo představují právní překážky k podání takových žalob?

- 4) V jakém rozsahu zahrnují pojmy „služby informační společnosti“ a „poskytovatel“ podle článku 2 směrnice [2000/31] a čl. 1 odst. 2 směrnice [98/34] internetové informační služby, za něž neposkytuje odměnu přímo příjemce služeb, ale jsou financovány nepřímo z reklam, které se objeví na internetové stránce?
- 5) Do jaké míry lze mít s ohledem na definici „poskytovatel služeb informační společnosti“ podle článku 2 směrnice [2000/31] a čl. 1 odst. 2 směrnice [98/34] za to, že „prostý přenos“ nebo „ukládání do vyrovnávací paměti (»caching«)“ či „shromažďování informací“ ve smyslu článků 12 až 14 směrnice [2000/31] se týkají:
- a) novin s vlastní volně přístupnou internetovou stránkou, na které je zveřejňováno elektronické vydání tištěných novin včetně všech článků a reklamy, ve formátu PDF nebo v jiném podobném elektronickém formátu;
 - b) volně přístupných elektronických novin, jejichž poskytovatel je financován z reklamy, která se objevuje na internetové stránce. Informace, které jsou zveřejňovány v elektronických novinách, pocházejí od zaměstnanců novin nebo od nezávislých novinářů;
 - c) placené internetové stránky, která poskytuje jednu ze služeb, jež jsou uvedeny ve výše uvedených bodech a) nebo b)?“

K přípustnosti

- 21 S. Papasavvas namítá nepřípustnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 22 Tvrdí zejména, že tato žádost byla předkládajícím soudem podána „předčasně“, jelikož žalování v původním řízení dosud nepředložili žalobní odpověď a ještě nebyly prokázány skutkové okolnosti. Předkládající soud se tak v plném rozsahu neseznámil s právními aspekty, na které se poukazuje ve sporu, který projednává, a položené otázky jsou hypotetické.
- 23 Má rovněž za to, že směrnice 2000/31 nesouvisí s původním řízením, neboť se týká pouze poskytovatelů služeb, a nikoli jejich příjemců, a že odpovědi na otázky položené předkládajícím soudem nejsou nezbytné pro rozhodnutí tohoto sporu.
- 24 Popis právního a skutkového rámce sporu v předkládacím rozhodnutí je nicméně dostatečný k tomu, aby mohl Soudní dvůr rozhodnout, a podstatou čtvrté otázky je právě zjistit, zda původní řízení spadá do působnosti směrnice 2000/31, či nikoli.
- 25 Z toho vyplývá, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná.

K předběžným otázkám

Ke čtvrté otázce

- 26 Podstatou čtvrté otázky předkládajícího soudu, kterou je nutno zkoumat jako první, je, zda čl. 2 písm. a) směrnice 2000/31 musí být vykládán v tom smyslu, že pojem „služby informační společnosti“ ve smyslu tohoto ustanovení zahrnuje služby poskytování informací na internetu, za něž poskytovatel nepobírá odměnu od příjemce, ale jsou financovány z příjmů plynoucích z reklamy šířené na internetové stránce.

- 27 V tomto ohledu je nutno konstatovat, že čl. 2 písm. a) směrnice 2000/31 definuje pojem „služby informační společnosti“ odkazem na čl. 1 odst. 2 směrnice 98/34, který se týká každé služby poskytované „zpravidla za úplat“, na dálku, elektronicky a na individuální žádost příjemce služeb.
- 28 Pokud jde o otázku, zda tato odměna musí být nezbytně poskytována samotným příjemcem služby, je nutno uvést, že taková podmínka je výslovně vyloučena bodem 18 odůvodnění směrnice 2000/31, v jehož světle musí být čl. 2 písm. a) směrnice 2000/31 vykládán a který upřesňuje, že služby informační společnosti se, pokud jde o hospodářskou činnost, vztahují i „na služby, které nehradí ti, kdo je přijímají, jako např. služby poskytující informace on-line nebo obchodní sdělení“.
- 29 Tento výklad odpovídá výkladu pojmu „služby“ ve smyslu článku 57 SFEU, který také nevyžaduje, aby služba byla placena osobami, které z ní mají prospěch (viz zejména rozsudek Bond van Adverteerders a další, 352/85, EU:C:1988:196, bod 16).
- 30 S ohledem na výše uvedené je nutno na čtvrtou otázku odpovědět tak, že čl. 2 písm. a) směrnice 2000/31 musí být vykládán v tom smyslu, že pojem „služby informační společnosti“ ve smyslu tohoto ustanovení zahrnuje služby poskytování informací na internetu, za něž poskytovatel nepobírá odměnu od příjemce, ale jsou financovány z příjmů plynoucích z reklamy šířené na internetové stránce.

K první otázce

- 31 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda směrnice 2000/31 brání použití ustanovení o občanskoprávní odpovědnosti za pomluvu na poskytovatele služeb informační společnosti.
- 32 Podle čl. 3 odst. 1 této směrnice každý členský stát dbá, aby služby informační společnosti poskytované poskytovatelem usazeným na jeho území dodržovaly platné vnitrostátní předpisy z příslušné koordinované oblasti, přičemž tato oblast zahrnuje především režim občanskoprávní odpovědnosti poskytovatele, jak stanoví čl. 2 písm. h) této směrnice.
- 33 Z toho vyplývá, že směrnice 2000/31 nebrání tomu, aby členský stát přijal režim občanskoprávní odpovědnosti za pomluvu, který se uplatní na poskytovatele služeb informační společnosti usazené na jeho území.
- 34 Článek 3 odst. 2 směrnice 2000/31 naproti tomu stanoví, že členské státy nemohou z důvodů spadajících do koordinované oblasti omezovat volný pohyb služeb informační společnosti z jiného členského státu.
- 35 V projednávaném případě z předkládacího rozhodnutí zřejmě vyplývá, že služby dotčené v původním řízení nepocházejí z jiného členského státu, než je Kypr, ale jsou poskytovány poskytovatelem usazeným v posledně uvedeném státě. Vzhledem k tomu, že v takové konstelaci nelze čl. 3 odst. 2 této směrnice použít, není namístě zkoumat jeho případný dopad.
- 36 Z důvodu chybějících upřesňujících informací od předkládajícího soudu je proto na první otázku nutno odpovědět tak, že směrnice 2000/31 nebrání v takové věci, jako je věc v původním řízení, použití režimu občanskoprávní odpovědnosti za pomluvu.

K páté otázce

- 37 Podstatou páté otázky předkládajícího soudu je, zda jsou omezení občanskoprávní odpovědnosti uvedená v člancích 12 až 14 směrnice 2000/31 použitelná v případě vydavatelské společnosti disponující internetovou stránkou, na které je zveřejňována elektronická verze deníku vypracovaná

zaměstnanci této společnosti i nezávislími novináři, přičemž této společnosti kromě toho plynou příjmy z reklamy šířené na této stránce. Předkládající soud se rovněž táže, zda je odpověď na tuto otázku stejná, ať již je přístup na uvedenou stránku bezplatný či zpoplatněný.

- 38 Články 12 až 14 směrnice 2000/31 se týkají situací, v nichž poskytovatel služeb informační společnosti vykonává činnost prostého přenosu, ukládání do vyrovnávací paměti („caching“) či činnost shromažďování informací.
- 39 Jak vyplývá z nadpisu oddílu 4 této směrnice, musí se chování poskytovatele upravené těmito články omezit na chování „poskytovatele zprostředkovatelských služeb“.
- 40 Z bodu 42 odůvodnění směrnice 2000/31 kromě toho vyplývá, že odchylky v úpravě odpovědnosti stanovené v této směrnici zahrnují pouze případy, v nichž má činnost poskytovatele služeb v rámci informační společnosti čistě technickou, automatickou a pasivní podobu, což znamená, že uvedený poskytovatel nezná ani nekontroluje přenášené či ukládané informace (viz rozsudek Google France a Google, C-236/08 až C-238/08, EU:C:2010:159, bod 113).
- 41 Soudní dvůr z toho dovodil, že za účelem ověření, zda odpovědnost poskytovatele služby může být omezena na základě článku 14 směrnice 2000/31, je třeba přezkoumat, zda role jím vykonávaná je neutrální potud, že je jeho chování čistě technické, automatické a pasivní, což znamená, že nezná ani nekontroluje data, která ukládá (v tomto smyslu viz rozsudky Google France a Google, EU:C:2010:159, bod 114, jakož i L'Oréal a další, C-324/09, EU:C:2011:474, bod 113).
- 42 Soudní dvůr tak měl za to, že pouhá okolnost, že služba optimalizace vyhledávání je placená, že poskytovatel stanoví podmínky odměňování nebo že svým zákazníkům poskytuje informace obecné povahy, nemůže mít za následek, že se na tohoto poskytovatele nebudou vztahovat výjimky v oblasti odpovědnosti stanovené ve směrnici 2000/31 (viz rozsudky Google France a Google, EU:C:2010:159, bod 116, jakož i L'Oréal a další, EU:C:2011:474, bod 115).
- 43 Naproti tomu je relevantní role, kterou poskytovatel hraje při vypracování obchodního sdělení připojeného k reklamnímu odkazu nebo při stanovení či výběru klíčových slov (viz rozsudek Google France a Google, EU:C:2010:159, bod 118).
- 44 Stejně tak poskytuje-li uvedený poskytovatel pomoc, která spočívá zejména v optimalizaci prezentace dotčených nabídek k prodeji nebo propagaci těchto nabídek, nezaujímá neutrální postavení ve vztahu mezi dotčeným zákazníkem-prodávajícím a potenciálními kupujícími, ale hraje aktivní roli takové povahy, že z ní lze usuzovat, že tato data týkající se těchto nabídek zná nebo kontroluje (rozsudek L'Oréal a další, EU:C:2011:474, bod 116).
- 45 Pokud tedy vydavatelská společnost, která na své internetové stránce zveřejní elektronickou verzi deníku, v zásadě zná informace, které publikuje, a vykonává nad nimi kontrolu, nelze ji považovat za „poskytovatele zprostředkovatelských služeb“ ve smyslu článků 12 až 14 směrnice 2000/31, ať již je přístup zpoplatněný či bezplatný.
- 46 Vzhledem k výše uvedeným úvahám je na pátou otázku nutno odpovědět tak, že omezení občanskoprávní odpovědnosti upravená v člancích 12 až 14 směrnice 2000/31 se netýkají případu vydavatelské společnosti disponující internetovou stránkou, na které je zveřejňována elektronická verze deníku, je-li tato společnost financována příjmy plynoucími z reklamy šířené na této stránce, pokud jsou jí známy zveřejněné informace a vykonává nad nimi kontrolu, a to bez ohledu na to, zda je přístup na uvedenou stránku bezplatný či zda je zpoplatněný.

Ke druhé otázce

- 47 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda lze omezení odpovědnosti upravená v člancích 12 až 14 směrnice 2000/31 uplatnit na spory mezi jednotlivci týkajícími se občanskoprávní odpovědnosti za pomluvu, aby mohl vykládat své vnitrostátní právní předpisy v souladu s touto směrnicí.
- 48 S přihlédnutím k odpovědi poskytnuté na pátou otázku, podle které poskytovatelé dotčení v původním řízení nemohou být zřejmě považováni za poskytovatele zprostředkovatelských služeb ve smyslu článků 12 až 14 směrnice 2000/31, by nemuselo být nutné odpovědět na tuto otázku. Nicméně vzhledem k tomu, že z předkládacího rozhodnutí nevyplývá jasně, že podmínky uvedené v páté otázce odpovídají podmínkám sporu v původním řízení, pokládá Soudní dvůr za užitečné odpovědět na druhou otázku.
- 49 V tomto ohledu je nutno konstatovat, že čl. 2 písm. b) směrnice 2000/31 definuje pojem „poskytovatel“ jako každou fyzickou nebo právnickou osobu, která poskytuje určitou službu informační společnosti.
- 50 V důsledku toho je na druhou otázku nutno odpovědět tak, že omezení občanskoprávní odpovědnosti uvedená v člancích 12 až 14 směrnice 2000/31 se mohou uplatnit na spory mezi jednotlivci v rámci občanskoprávní odpovědnosti za pomluvu, pokud jsou splněny podmínky stanovené v uvedených člancích.

Ke třetí otázce

- 51 Podstatou třetí otázky předkládajícího soudu je, zda články 12 až 14 směrnice 2000/31 musejí být vykládány v tom smyslu, že umožňují poskytovateli služby informační společnosti bránit podání žaloby proti své osobě, a v důsledku toho přijetí opatření, byť předběžných, vnitrostátním soudem. Není-li tomu tak, táže se předkládající soud, zda tyto články zakládají individuální práva, která může dotčený poskytovatel namítat na svou obranu v rámci takového soudního řízení, jako je dotčené původní řízení.
- 52 Stejně jako výše by bylo možné dospět k závěru, že není nezbytné odpovědět na tuto otázku, jelikož poskytovatelé dotčení v původním řízení zřejmě nemohou být považováni za poskytovatele zprostředkovatelských služeb, na něž se vztahují články 12 až 14 směrnice 2000/31.
- 53 Soudní dvůr nicméně pro potřeby předkládajícího soudu uvádí, že předmětem těchto článků není stanovení podmínek, za nichž mohou být proti těmto poskytovatelům podány žaloby v rámci občanskoprávní odpovědnosti; stanovení těchto podmínek spadá z důvodu neexistence upřesnění v unijním právu a s výhradou zásad rovnocennosti a efektivity do výlučné pravomoci členských států.
- 54 Pokud jde o otázku, zda tyto články zakládají individuální práva, která mohou být namítána poskytovatelem na jeho obranu v rámci soukromoprávní žaloby týkající se pomluvy, je nutno připomenout, že pokud jde o takový spor mezi jednotlivci, jako je spor dotčený v původním řízení, nemůže podle ustálené judikatury Soudního dvora směrnice sama o sobě zakládat jednotlivci povinnosti, a není tudíž možno se jí jako takové vůči němu dovolávat (viz zejména rozsudky Marshall, 152/84, EU:C:1986:84, bod 48, a Faccini Dori, C-91/92, EU:C:1994:292, bod 20), čímž nicméně není dotčena případná žaloba na odpovědnost proti státu za jemu přičitatelné škody způsobené porušením unijního práva (v tomto ohledu viz zejména rozsudek Francovich a další, C-6/90 a C-9/90, EU:C:1991:428, bod 35).
- 55 Od uplynutí lhůty pro provedení směrnice 2000/31 však mají členské státy povinnost zavést ve vnitrostátním právu omezení odpovědnosti upravená v uvedených člancích.

- 56 Za předpokladu, že taková omezení nebyla do vnitrostátního práva provedena, je vnitrostátní soud, který má podat jeho výklad, povinen tak učinit v co možná největším rozsahu ve světle znění a účelu uvedené směrnice, aby dosáhl výsledku, který tato směrnice sleduje, a dosáhl tak souladu s čl. 288 třetím pododstavcem SFEU (viz zejména rozsudky von Colson a Kamann, 14/83, EU:C:1984:153, bod 26, a Marleasing, C-106/89, EU:C:1990:395, bod 8).
- 57 V důsledku toho je na třetí otázku nutno odpovědět tak, že články 12 až 14 směrnice 2000/31 neumožňují poskytovateli služby informační společnosti bránit podání žaloby ve věci občanskoprávní odpovědnosti proti své osobě, a v důsledku toho přijetí předběžných opatření vnitrostátním soudem. Poskytovatel se může dovolávat omezení odpovědnosti stanovených v těchto člancích v souladu s ustanoveními vnitrostátního práva, která zajišťují jejich provedení, nebo pro účely jeho konformního výkladu, jestliže taková ustanovení neexistují. Naproti tomu v rámci takového sporu, jako je spor v původním řízení, nemůže směrnice 2000/31 sama o sobě zakládat jednotlivci povinnosti, a není tudíž možno se jí jako takové vůči němu dovolávat.

K nákladům řízení

- 58 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (sedmý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 2 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“) musí být vykládán v tom smyslu, že pojem „služby informační společnosti“ ve smyslu tohoto ustanovení zahrnuje služby poskytování informací na internetu, za něž poskytovatel nepobírá odměnu od příjemce, ale jsou financovány z příjmů plynoucích z reklamy šířené na internetové stránce.
- 2) Směrnice 2000/31 nebrání v takové věci, jako je věc v původním řízení, použití režimu občanskoprávní odpovědnosti za pomluvu.
- 3) Omezení občanskoprávní odpovědnosti upravená v člancích 12 až 14 směrnice 2000/31 se netýkají případu vydavatelské společnosti disponující internetovou stránkou, na které je zveřejňována elektronická verze deníku, je-li tato společnost financována příjmy plynoucími z reklamy šířené na této stránce, pokud jsou jí známy zveřejněné informace a vykonává nad nimi kontrolu, a to bez ohledu na to, zda je přístup na uvedenou stránku bezplatný či zda je zpoplatněný.
- 4) Omezení občanskoprávní odpovědnosti uvedená v člancích 12 až 14 směrnice 2000/31 se mohou uplatnit na spory mezi jednotlivci v rámci občanskoprávní odpovědnosti za pomluvu, pokud jsou splněny podmínky stanovené v uvedených člancích.
- 5) Články 12 až 14 směrnice 2000/31 neumožňují poskytovateli služby informační společnosti bránit podání žaloby ve věci občanskoprávní odpovědnosti proti své osobě, a v důsledku toho přijetí předběžných opatření vnitrostátním soudem. Poskytovatel se může dovolávat omezení odpovědnosti stanovených v těchto člancích v souladu s ustanoveními vnitrostátního práva, která zajišťují jejich provedení, nebo pro účely jeho konformního výkladu, jestliže taková ustanovení neexistují. Naproti tomu v rámci takového sporu, jako je spor v původním řízení, nemůže směrnice 2000/31 sama o sobě zakládat jednotlivci povinnosti, a není tudíž možno se jí jako takové vůči němu dovolávat.

Podpisy.